

Alfabet i prve reči – Alphabet und erste Wörter

Prvu nastavnu jedinicu početnog kursa nemačkog jezika ćemo posvetiti izučavanju nemačke abecede i pravila čitanja.

Nemačka abeceda ima 26 slova:

Slika 1.1. Das Alphabet¹

Samoglasnici

Pored samoglasnika a, e, i, o, u, y, postoje i pomučeni, odnosno preglašeni samoglasnici ä, ö, ü.

Samoglasnici mogu biti dugi i kratki. Dugi su u slučajevima kada samoglasnik stoji na kraju sloga, a iza njega stoji samo jedan suglasnik koji pripada sledećem slogu, na primer **Na**-me.

Primer:

Blu-me[blu:me] – cvet
I-gel [i:gel] – jež
Li-ter [li:ta] – litar
a-ber [a:ba] – ali
Ta-g[ta:k] – dan
O-fen [o:fen] – rerna
Ho-f[ho:f] – dvorište
U-fer [u:fa] – obala
du [du:] – ti
Ö-l[oe:l] – ulje
Schü-ler [ʃue:la] – učenik
frü-h [frue:] – rano

¹<https://westjungle.top/view/8c407e-grossbuchstaben-zum-ausdrucken-kostenlos/>

Slika 1.2. Der Igel²

Samoglasnici su dugi i u slučajevima kada *h* koje se ne čita stoji iza samoglasnika, ili ako je samoglasnik udvojen.

Primer:

Bahn [ba:n] – železnica
 sehr [ze:a] – veoma
 ihn [i:n] – njega
 Saal [za:l] – sala
 Meer [me:a] – more
 Boot [bo:t] – čamac

Slika 1.3. Das Boot³

Samoglasnik je takođe dug ako stoji ispred (oštrog es) –ß, ili ako stoji ispred –e.

Primer:

Straße [ʃtra:se] – ulica
 Größe [groe:se] – veličina
 sie [zi:] – ona
 viel [fi:l] – mnogo
 spielen [ʃpi:len] – igrati, svirati

²<https://www.dehner.de/ratgeber/zoo-tipps/ratgeber-igel-im-garten/>

³<http://www.radiosignal.rs/camac-sve-sto-je-potrebno-da-znate-ako-zelite-da-imate-jedan/>

Samoglasnici su kratki kada stoje ispred udvojenog suglasnika ili grupe suglasnika.

Primer:

Puppe [pupe] – lutka
Ende [ende] – kraj
alle [ale] – svi
oft [oft] – često
kommen [komen] – doći
und [unt] – i
dumm [dum] – glup
öffnen [oefnen] – otvoriti

Suglasnici

Suglasnici koji se pišu udvojeno izgovaraju se kao jedan glas.

Primer

Flagge [flage] – zastava
essen [esen] – jesti

Slika 1.4. Die Flagge⁴

Suglasnici b, d, g se izgovaraju manje zvučno na početku i u sredini reči, a ako se nađu na kraju reči, izgovaraju se kao p, t, k. Kod prideva ili brojeva koji se završavaju na –ig izgovor je –ih.

⁴<https://www.duda.news/wissen/welche-flaggen-sehen-sich-aehnlich/>

Primer

bitte [bite] – molim, izvolite

danke [danke] – hvala

Kra**b**be [krabe] – rak

Kor**b** [korp] – korpa

Land**d** [lant] – zemlja, selo

Tag**g** [ta:k] – dan

richt**ig** [rihtih] – tačno

Suglasnik **H** se izgovara na početku reči, ali se ne izgovara u sredini ispred suglasnika l, m, n, r, kao ni ispred ili iza samoglasnika.

Primer

Haus [haus] – kuća

Hund [hunt] – pas

ge**h**en [ge:en] – ići

neh**h**men [ne:men] – uzeti

feh**h**len [fe:len] – nedostajati

Napomena

Važna napomena je da se sve imenice u nemačkom jeziku pišu velikim slovom.

Suglasnik **S** čitamo na tri načina, u zavisnosti od toga ispred kojeg samoglasnika, odnosno suglasnika se nalazi.

Primer

Kao **s** se čita na kraju reči:

das Haus [das Haus]

kao **z** ako se nalazi na početku reči ispred samoglasnika, ili u sredini reči između dva samoglasnika:

Sonne [zone] – sunce

Rei**s**e [raize] – putovanje

kao **sch** ako se nalazi ispred suglasnika t ili p:

Stein [ʃtain] – kamen

Sprache [ʃpra:he] – jezik

Kombinacija slova **sch** je š:

Schule [ʃu:le] – škola

Suglasnik *V* čitamo kao *f*, dok suglasnik *W* čitamo kao *v*.

Primer

Volk [folk] – narod

Wagen [va:gen] – vozilo

Suglasnik *Z* čitamo kao *c*.

Primer

Zimmer [cima] – soba

Zirkus [cirkus] – cirkus

Pitanje

U kojim rečima od ponuđenih je samoglasnik kratak?

- a. Sohn
- b. viel
- c. **Sonne**

Objašnjenje:

Tačan odgovor je Sonne – sunce, jer se jedan samoglasnik nalazi ispred udvojenog suglasnika. Imenica Sohn – sin ima dug samoglasnik, kao i prilog viel – mnogo.

Rezime

- Ova nastavna jedinica nam je dala kratak pregled nemačke abecede i osnovna pravila čitanja. Naveli smo primere kroz reči koje zasad treba da posluže samo za vežbanje izgovora.
- **Dugi samoglasnici**
  - Dugi su u slučajevima kada samoglasnik stoji na kraju sloga, a iza njega stoji samo jedan suglasnik koji pripada sledećem slogu.

Primer:

O-fen [o:fen] – rerna

- Samoglasnici su dugi i u slučajevima kada *h* koje se ne čita stoji iza samoglasnika, ili ako je samoglasnik udvojen.

Primer:

Boot [bo:t] – čamac

- Samoglasnik je takođe dug ako stoji ispred (oštrog es) –ß, ili ako stoji ispred –e.

Primer:

Straße [ʃtra:se] – ulica

- Samoglasnici su kratki kada stoje ispred udvojenog suglasnika ili grupe suglasnika.

Primer:

Puppe [pupe] – lutka

• **Suglasnici**

- Suglasnik *H* se izgovara na početku reči, ali se ne izgovara u sredini ispred suglasnika *l, m, n, r*, kao ni ispred ili iza samoglasnika.

Primer:

Haus [haus] – kuća

gehen [ge:en] – ići

- Suglasnik *S* čitamo na tri načina, u zavisnosti od toga ispred kojeg samoglasnika, odnosno suglasnika se nalazi.

Primer:

Kao **s** se čita na kraju reči:

das Haus [das Haus]

kao **z** ako se nalazi na početku reči ispred samoglasnika, ili u sredini reči između dva samoglasnika:

Sonne [zone] – sunce

Reise [raize] – putovanje

kao **sch** ako se nalazi ispred suglasnika *t* ili *p*:

Stein [ʃtain] – kamen

Sprache [ʃpra:he] – jezik

Kombinacija slova **sch** je š:

Schule [ʃu:le] – škola

- Suglasnik *V* čitamo kao *f*, dok suglasnik *W* čitamo kao *v*.

Primer:

Volk [folk] – narod

Wagen [va:gen] – vozilo

- Suglasnik Z čitamo kao c.

Primer:

Zimmer [cima] – soba

Zirkus [cirkus] – cirkus

